

Nepasiduokim Apatijai.
"Draugas" apie "Kunigą"
Liutkų.
Chilės Valdžia ir Lietuvos
Laivai.
Nauji Butai Kaune.

Jeigu Amerikos lietuvių vi-
suomenė laiku susiburs ir nepa-
siduos perdidelei apatijai, tai
dabartinė ekonominė depresija
praeis be žymių pedsakų mūsų
tautiniams ir kultūriniam gyve-
nimui.

Zinoma, nemažai mūsų orga-
nizacijų nukentės; gal kažkurios
pakriks, tačiau svarbesnės jų
atsilaikys ir tęs toliau savo dar-
bą. Sunkesnės aplinkybės—dau-
giau pasiryžimo.

Lietuviai yra visko matę.
Nuo senų laikų mes kovojom už
savo teises daug keblėnėse apy-
stovose negu dabar. Kuomet Dr.
J. Šliupas pradėjo žadinti čia
Amerikoj, turinė sąmonę, padė-
tis buvo ne trupučio negeresnė
už šiandieninę.

O visgi tais laikais padaryta
daug. Žmonės turėjo pakanka-
mai upo ir pasitikėjimo. Ne-
truksta jo ir dabar.

Chicago "Draugas" prirašė
net ištisą editorialą dvasiškam
apdumojimui apie J. Liuto įsven-
timą į kunigus. Minėtas dienraš-
tis tačiau netiki, jog tas galėjo
įvykti. Girdi, "katalikų kunigais
negali būti vyrų su pačiomis ir
vaikais..."

Keista, kad patį ir vaikai ta-
po tokiu pažėnimu. Su savo
pačia negali būti kunigu. O kaip
gi su svetima?

Lietuvos valdžios atstovai
nuolat primena mums, jog poli-
tiniam senos tėvynės gyvenime
mes negalim lošti jokios rolės.
Ten žmonės tvarkos patys be
amerikiečių pagalbos.

Su tuom mes sutinkam. Bet
tuomet ir Lietuvos valdžia arba
jos atstovai neprivalėtų mairiš-
tis į mūsų gyvenimą ir skirstyti
išėiviją į "valstybinius" ir "prieš
valstybinius" elementus. O kuom-
et tas daroma, tai didžiama
Amerikos lietuvių jaučiamis nu-
skriaustais.

Atejus rudens sezonui kiekvie-
na mūsų kolonija privalėtų
įsteigti vakarinę mokyklėlę vai-
kams ir mokinti juos lietuvių
kalbos ir dainų.

Tai nėra sunkus dalykas ir
patį bėdiusia kolonija galėtų
tą atlikti. SLA ir ALTS turi
atkreipti dėmesį į šią srytį. Jei
norime palaikyti čia lietuvišku-
mą.

Spalio 9 diena praėjo gana
įspūdingai. Pasirodė, jog per
dvylika metų persiskirimo su
Vilniū, mes jį dar daugiau
pamilom ir išsilgom.

Tur but išpuodingiausias ap-
vaikščiojimas įvyko Chicagoj,
kur Vilniaus Vadavimo Komite-
to iniciatyva ir dalyvaujant
"Margaručio", Peoples Furniture
Co. radio valandom buvo sureng-
tas masinis protestas, dalyvau-
jant porai tukstančių žmonių.

Prieš kiek laiko Chilės vyriausybė
Klaipėdos laivų dirbtuvėj
užsakė pastatyti du laivus "Prezi-
dent Monte" ir "Prezident Ib-
banez". Laivai dar nebaigti ir
jų statyba kuriam laikui per-
traukta, nes už juos sumokėta
dar tik pusė kainos, o toliau
nežinoma su kuo reikia turėti
reikalą, nes Chilėje vyksta nu-
latinės revoliucijos.

Kaune darbininkai visiškai
neturi bent kiek kultūringiau
įrengtų butų ir gyvena tokiose
sąlygose, kokiose kitų, kultūrin-
gų miestų darbininkai jokių bu-
du negyventų. Tam Kauno mies-
to savivaldybės socialės apsaugos
skyrius numatė pastatyti
Sančiuos pigių butų kolonijas.
Namai bus muriniai ir juose tu-

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

METAI XIX

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 14, 1932 m.

No. 42

Santikiai Tarp Angliakasių ir Milicijos Blogėja

Milicinkas Nušovė Straikuojantį Angliaką, Taipgi Buvo ir Daugiau Nelaimingų Atsitikimų.

Taylorville. Nesuipratimai tarp straikuojančių angliakasių iš vienos pusės, ir milicijos su dirbančiais angliakasiais iš kitos pusės, kas kartą didėja. Susirėmimai tarp milicijos ir straiquierių buvo nušautas vienas straiquierius ir kelias sužeistų.

Miesto majoras prisakė varantą areštuoti milicijos viršininką ir jo padėjėją del angliakasio nušovimo, nes majoro nuomone del daugumos nesuipratimų tarp straiquierių ir milicijos, pastaroji ēsanti kalta.

Angliakasių nušovus, 2,000 žmonių minia puolė milicijos burį, kuris buvo priverstas pasitraukti.

TĖVAI SAVO SUNAUS TROBESIUS PADEGE

Siomis dienomis Šiaulių apygardos teismas sprendė rečiau bylą, kurioj kaltinamį tėvą padegė savo sunaus trobesius. Nusikaltimo pagrindu — šeimininė nesantaika. Kaltinamieji: Gruzdių valsc., Augučių kaimo gyventojai Jokubas Tamkus, 68 m. amžiaus ir jo žmona Ursulė 54 m. amžiaus nesugyveno su savo sunaus Kazio žmona. Besikivirčydami, perėjo prie veiksmų ir sistematiškai viens už kito, padegė savo sunaus trobesius. Tai padarė seniai Tamkai, susitarę su savo žentuliu Juozu Gedminu. Bet jų nusikaltimas išliko aiškintėn ir teismas nutiesė: Jokubą Tamkų 7 metais sunk. darbų kalėjimo. Tamkienė — 4 met. ir Gedminą — 5 metais su teisų suvaržymu. Teisiamieji bylos nagrinėjimo metu verkė ir melėsi.

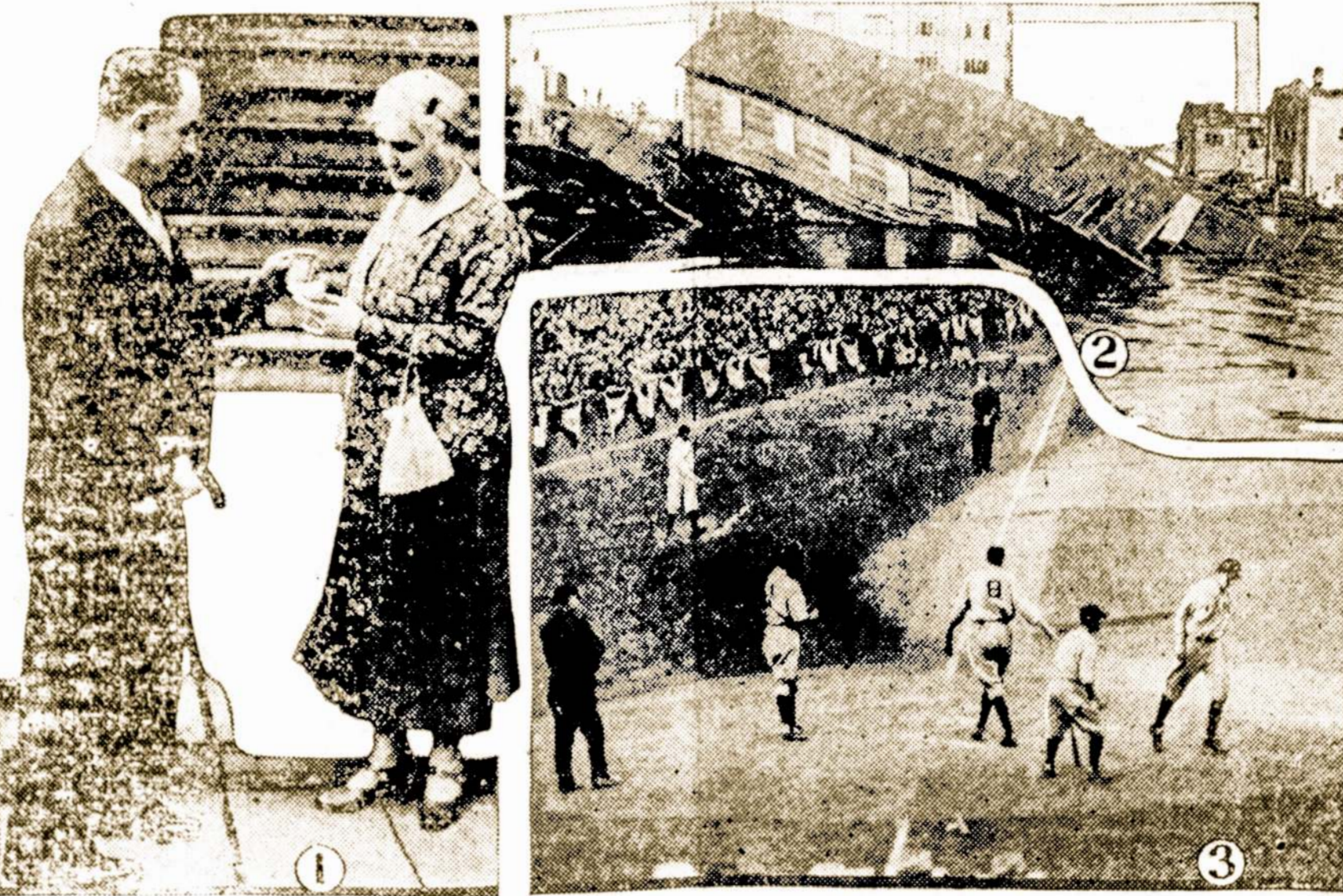
UZPUOLĖ VEZANT VALSTY- BINĖS DEGTINĖS VEŽIMĄ IR ATĖMĖ.

Jurbarko gyventojas Ozelis Šmolnikas vežė valstybinės degtinės vežimą. Ties Kvesų mairūnu, Vilkijs vals., vakare, trys ar keturi girti vyrų Šmolniką užpuolė ir ėmė mušti. Šmolnikas mėgino gintis: išsitraukė iš kišenės revolverį ir jį aukštą paleido vieną šuvį. Užpuolikai atėmė iš Šmolniko revolverį, išmušė du dantis ir užvertė jį į ravą, sėdo į vežimą su degtine ir sau nuvažiavo.

rės tilpti apie 100 šeimų. Namų pastatymui ateinančių metų samatoj paskirta 600,000 litų.

Clevelando savaitraštis, Spalio 14 dienos laidoj "išaiškino" kodėl sandariečiai rupinasi nuosavo namo įsigijimu. Tai, girdi, norima apgauti visuomenę.

Mes norėtumėm palaukti minėto savaitraščio kuomet gi Sandara yra apgavusi visuomenę? Tokių paskalų skleidimas parodo, jog valstybiniai žmonės priėjo galutinio moralio bankrutui.

1. Ponia Hooverienė priima "Neužmiršk Mane" gėles nuo Paliegsių Veteranų, per J. Ashi, kuris laike karo nustojo abiejų kojų. 2. San Juano laivelų priplauka, po siautuosios vėtros. 3. T. Lazzari, New Yorko Yankių antnasis basemanas, baigia paskutinį "home run." pasaulinėse baseballo rungtynėse tarp Yankių ir Cubs, kurias laimėjo Yankiai.

Chicagos Lietuviai Laimejo AUKSINĖ TAURĖ

"Jaunoji Birutė" gavo pirmą dovaną tarptautiniam konteste Chicagoj

"SANDAROS" AUKLEJAMA VAIKŲ DRAUGIJĖLĖ PASIRODĖ GRAŽIAU UŽ VISUS.

Praeitam penktadieny, spalio 14 d. didžiuliam Navy Pier, Chicagoj, buvo surengta tarptautinė turistų paroda, kurioje dalyvavo lietuviai, ukrainiečiai; jūgoslavai, čekai ir kiti.

Kiekviena tauta stengėsi pasirodyti kuopuikiausiai, pastatydama chorus, šokėjus, dainininkus ir t.t. Vieni ukrainiečiai

atsiuntė apie trejetą šimtų programo dalyvių. Lietuviai pastatė "Jaunąją Birutę", solistų ir šokėjų. Grupė mūsų vaikučių, kurie pasirodė su tautiškais šokiškais ir dainom likosi teisėjų pripažinti kogeriausiai ir per Lietuvos konsulą, p. Kalvaitį, gavo auksinę taurę.

"Jaunoji Birutė" begalo nu-džiugo tuo siurprizu. Laimėji-

mas buvo visai netikėtas, ypač atsižvelgiant į milžinišką kompeticiją. Bet taip įvykus ir dabar šiai draugijėlei teks dar smarkiai pasidarbuoti, kad neatsilik-
tų nuo kitų.

"Jaunąjai Birutei" vadovauja "S" red. M. Vaidyla ir p-lė V. Stradomskaite. Pamokas laiko penktadieniais Sandaros svet.

Anglija ir Francija Svarsto Vokietijos Reikalavimą

Manoma šaukti Keturių Didžiųjų Europos Valistybių Konferenciją, Vokietijos Reikalavimus Apsvarstyti.

Londonas. Vokietijos reikalavimas lygtas apsiginklavimo su kitomis didžiosiomis Europos valstybėmis, sukėlė nerimo tarp didžiųjų pasaulio valstybių.

Kad kaip nors tuos Vokietijos reikalavimus išsprendus, į Angliją atvyko Francijos premjeras, Herriot, pasikalbėti su Anglijos ministerių pirmininku, MacDonaldu.

Kadangi jų pasikalbėjimas buvo laisvai vedamas, be jokių formalumų, tai neteko sužinot jų pasikalbėjimo išvadų, tačiau manoma, kad juodviejų nuomone tuo reikalui mažai tesiskiria: juodu abu yra priešingi leisti Vokietijai pilnai apsiginkluoti.

Bet kad tą dalyką pilnai išsprendti, tai manoma šaukti Anglijos, Francijos, Italijos ir Vokietijos konferenciją, kuri turės tarti galutiną žodį ar leisti Vokietijai ginkluotis, ar ne.

MARIJAMPOLEJ CUKRAUS FABRIKAS PRADESIAS VEIKTI

Nuo rugs. 25 d., nes daugelis cukrinių runkelių augintojų yra pasižadėję runkelius fabrikui pristatyti rugs. 20 d.

Cukrinių runkelių šiemet numatoma gauti apie 100,000 ton. Šiemet numatoma pagaminti vidutiniškai apie 14,000 mašų cukraus po 100 klg., t. y. dvigubai daugiau, negu pernai.

KANALIZACIJAI IR VAN- DENTRAUKIUI VIENAS MILIJONAS LITŲ

Kauno miesto savivaldybė vandentiekio ir kanalizacijos darbus jau baigė Prūsų, Tulpių ir Zemačių gatvėse. Taip pat išvestas kanalas ir Nerį ties žuvų rinka. Dabar dirbama Zanavykų ir Vilniaus gatv. Ateinančioms metams vandentiekio ir kanalizacijos darbų viso numatoma už 1 mil. litų, pusė šios sumos skiriama vandentiekii ir pusėkanalizacijai. Didesnė dalis darbų ir kitą metų bus surinėjama geležinkelio pravedimo galimumus. Tam geležinkelii išlaidos, apie 5 mil. lt., bus įneštos į 1933 m. susis. ministerijos samatą.

Vokietijos Premjeras Priešingas Parlamento Autoritetui

Jo Nuomone Ministerių Kabinetas Turi Buti Vyriausias Šalies Valdovas.

Munich. Vokietijos ministeris pirmininkas, von Papan, kalbėdamas Munchėje nurodė, kad dabartinė Vokietijos valdžios sistema, kur parlamentas yra vyriausias šalies valdovas, ēsanti netikusi.

Jo nuomone, ministerių kabinetas turjs būti tikroju šalies viešpačiu, nes ministeriai, būdami specialistais savo šakoje, visuomet galj geriau valstybės reikalus suprasti ir ją valdyti, negu parlamentas, kuris susideda iš daugelio partijų, ir įvairiausių nusistatymų žmonės, paotekę į parlamentą, darą daugiau valstybei žalos negu gero.

Todėl, kad parlamento nusikračius, jis baigia rengti naują konstituciją, kuri busianti uolia, ant kurios remsis šalies valdymas ir kuri suteiksianti daugiau

galios prezidentui ir ministerių kabinetui, paliekant parlamentą antrojo vietoj.

Tas naujosios konstitucijos projektas bus pateiktas naujam parlamentui, kurio rinkimai įvyks Lapkričio 6 d.

Jeigu naujasis parlamentas tos konstitucijos neužgirtų, tai jis bus paleistas ir gal but bus paskelbti nauji rinkimai arba šalis bus valdoma tam tikrais valdžios dekretais.

Jis taipgi pareiškė, kad Vokietija turi griežtai reikalauti saulygių teisų apsiginklavimo, ekonomijos ir prekybos klausimuose. Jo nuomone Europoje tol nebus pilnos taikos ir ekonominio gerbuvio, kol Vokietija bus prispaušta ir kol jos savarankė plėtotė bus varžoma kitų valstybių.

AIRIJOS POLICIJA NURAMI- NO SUKILUSIUS BEDARBIUS

Policija Pranešė, Kad Bedarbius Sukurstė Komunistai.

Belfast, Airija. Riausės, kurios tęsėsi keliatą dienų ir kurio se kelias žmonių žuvo ir kelios dešimtys buvo skaudžiai sužeista, aprimo. Policijai pavyko izoluoti sukilėlius vieno miesto dalyj ir dabar jie budami policijos ir kariuomenės apūpti iš visų pusių, turės nurimti.

Policijos pranešimu, sukilimas buvo sukurstytas komunistų, kurie nustojo darbininkuose ir bedarbiuose įtakos jeigu nėra jokių sumišimų.

Todėl jie, pasinaudodami siaučiančia bedarbe, sukirsino bedarbius, kad jie keltų riausės ir muštų policiją, kaip didžiausią priešininką darbininkų klesos.

Bedarbiai paklausė komunistų agitatorių ir už tą paklausimą jiems prisiėjo skaudžiai nukentėti. Gailla kad darbininkai paklausus komunistų nenuramu, kuriems ne darbininkų reikalai, bet jų išnaudojimas terūpi.

PIENO CENTRAS SVARSTO KONDENSUOTO PIENO FABRIKO STEIGIMO KL A U S I M Ą

Siomis dienomis įvyko Pieno centro tarybos posėdis, kuriame be ko kita svarstytas ir kondensuoto pieno fabriko steigimo klausimas. Prie fabriko butų ir pieno miltelių gamyba.

STATYS ŠIAULIŲ — BIRŽŲ GELEŽINKELI

Susisiekimo ministerija paruošė projektą ir samatą Šiaulių — Biržų siaurąjį geležinkelį perdirbti į platųjį. Komisija tyrinėja geležinkelio pravedimo galimumus. Tam geležinkelii išlaidos, apie 5 mil. lt., bus įneštos į 1933 m. susis. ministerijos samatą.

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches, located
in all Principle Cities of the
United States.
SANDARA
3227 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

Bulgarijos Komunistai Sukilo Prieš Valdžią

Prie Komunistų Prisdėjo Kariuomenės Dalis.

Vienna. Iš Austrijos buvo pranešta, kad Bulgarijoj įvyko komunistų sukilimas, kuris kas valandą plečiasi ir grasina karaliaus Boriso III valdžią.

Prie sukilusių komunistų ir jų simpatizatorių prisidėjo dalis kariuomenės ir jie visi kartu sudaro valdžiai gana rimtą pavojų.

Sukilimas prasidėjo po to kaip valdžiai pradėjo daryti planus užkurti komunistinio judėjimo Bulgarijoj. Mat kaip kuriuose didesniuose miestuose ir pačioj valstybės sostinėj, Sofijoj, komunistai laimėjo didžiulį balsų municipaliuose rinkimuose. Komunistams turint didžiulį vietų sostinės valdžioj, krašto vyriausybėj pradėjo darytis karšta ir ji nusprendė kaip nors komunistų atsikratyti, padarant jų partiją nelegališka.

Bet, dėja komunistai buvo greitesni už šalies valdžią ir pakėlė riausės. Kokių priemonių valdžia griebsius sukilimui pakremti, dar nėra žinoma, bet tik tiek galima pasakyti, kad komunistai pridarys valdžiai nemažai nemalonumų ir, gal but, ne vienas nekaltas žmogus turės nuo to sukilimo nukentėti.

ZUVO BEVOGDAMAS VOGTĄ ARKLĮ

Nemakščiuose, Raseinių aps. krityje siomis dienomis buvo toks nuotykis: pas stambų arklių pirklių Steina buvo rastas vogtas arklys. Vogtą arklį policija atėmė. Nakties metu Steinas mėgino iš policijos arklį pavogti, bet dabojęs arklį policininkas vagį pastebėjo ir Steina pašovė vietoje.

Teko sužinoti, kad "Maistas" yra nusistatęs pirkti, žinoma, jei pavyks susitarti, Nurokų fabriką Šiauliuose ir tuo suardyti sindikatą. Kaune "Maistas"

SANDARA

AMERIKOS LIETUVŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by
Michael Narvid

Editorial Office:
3236 South Halsted Street Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
\$2.00 per year in the United States
\$3.00 per year in Canada and all
foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post
Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Užsakymo kaina \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS
Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.
Vyriausia šalis valdžia ir suverenai yra pati tauta, išreiškianti
savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnamečių gy-
ventojų — vyrų ir moterų.
Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio
bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.
Vyriausias bepalinkis švietimas ir mokslo bei kultūros kėlimas tar-
pe Lietuvos ir išsvijioje lietuvių.
Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išsvijios
Jungtinose Valstijose ir kitose šalyse.
Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoje ir visoje tautoje
placiusius demokratinius principus.
Visiškas sąjūdimas ir sąžinės ištikinimams tolerantiškumas ir at-
skrymas tikybinio veikimo nuo politinio.
Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Kou-
stitucijai.
Atsivieglinti j tautos ateitį — pastangos priaugantiųjų lietuvių kar-
ta — jaunomenę, išaukšti sveiki, apsvietę ir tautiškai susipratę.
Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais —
Mes be Vilniaus neaurimsim.

VOKIETIJA NUKALPU IKI KLAIPĖDOS.

Pradžioje ateinančio mėnesio Vokietijoje turės įvykti parla-
mento rinkimai. Žymesnis vokiečių partijos įsikinkė į plačią
agitaciją ir bando išnaudoti kiek galima daugiau nacionalistinių
žmonių upą. Hitleris fašistų vadas, tikisi laimėti skelbdamas ka-
rą visoms Vokietijos „skriaudėjams.“ Dabartinis valdžios gal-
va Franz von Papen. Žariam paskutinis parlamentas išreiškė
nepasitėjimą 512 balsų prieš 52, nelaukia nieko geresnio ir iš
naujo parlamento.

Už tai von Papen ir jo kariški remėjai sumanė atsikratyti
demokratiškos konstitucijos. Savo kalboje pasakytoje pereinam
trečiadienį spalio 12 d. Münchene jis perspėjo visus, kad Vo-
kietija bus valdoma geležinės rankos pagalba, panašiai kaip
Sventoji Romos Imperija, kur Austrijos cėsoriai buvo tikrieji
„samoderzavcai“—diktatoriai. Ta naujoji Vokietija turės prasi-
dėti nuo alpų ir baigtis ten kur ji buvo iki didžiojo karo. Reikšia,
musiškė Klaipėda jau iskalno gražinta į vokišką žemlapį, tary-
tum tas miestukas Lietuvai visai nepriklausytų.

Galimas daiktas, jog su pagalba kariuomenės ir prez. Hin-
denburgo dabartinis dvarininkų ministrų kabinetas pasiliks
Vokietijos priešaky. Tokiam atsitikime teks užgirsti naujų siur-
prizų. Pradėtos avantiuros bus išplėstos; kova prieš Lietuvą ir
kitas valstijas, kurios atsiėmė tą kas joms pirmiau priklausė,
virs aštresnė. Vokietija greitai bus panaši verdančiam katiliui,
kuris burbuliuos kol neatsieks savo troškimų.

Taigi įvykinimas naujo vokiečių obalsio nuo „Alpų iki Klai-
pėdos“ gali reikšti Europai jei ne karą, tai bent didelį politinių
ir ekonominių sumišimų. Atgimstantis militarizmas pavojingas
ne vien Lietuvai, bet ir visoms mažesnioms valstybėms.

REPUBLIKONAI DAUGELĮ APVYLĖ.

Amerikos lietuviai dabar svarsto už kurią partiją balsuoti.
Iepublikonų kandidatas p. Hooveris ir demokratų—p. Roosevelt
drožia prakalbas gaudydami balsus. Kiekviena pusė žada daug
ir išpučia savo ypatybes, bet jeigu juos pastatyti prieš teisimą,
vien ir antri but lygiai kalti už įtraukimą Amerikos į negirdė-
tos depresijos bedugnę.

Daugelis mūsų tautiečių tiki, jog išrinkus demokratą laikai
dar labiau pablogės ir visoj Amerikoje nebeliks nė vieno žmogaus
kuris turėtų kokį nors darbą. Tačiau nesuprantama, kaip galėtų
but dar blogiau negu šiandien kad yra. Apie 11 milijonų vaikšto
be darbo. Pati federale valdžia vis daugiau ir daugiau bren-
da į skolas. Šimtai bankų uždarė, nunešdamos paskutinius sutau-
pintus dolerius. Žodžiu, depresija pasiekė tokio laipsnio, kaip
niekuomet dar šios šalies istorijoje. Jeigu valdžioj būtų demokra-
tai, tai visi juos pirštais badytu, bet republikonai yra gudrus
politikieriai ir moka išsisukti. Kuomet keturi metai atgal buvo
statomas į prezidentus p. Hooveris, tai pastarasis užtikrino, jog
„prosperity“ pasiliks su mumis amžinai. Kuomet gi ji kaž kur
dingo, tai republikonai, kaip tas paukštis įkišo galvą į smelį ir
mano, jog niekas nemato jų klaidų.

Nepalaikant nei vieno, nei antrų, turime pamato nusiskys-
ti, jog p. Hooveris mus gerokai apvylė. Galimas daiktas, jog
depresija buvo neišvengtinai dalykas; tačiau kaip išmintingi
krašto valdininkai ir nebogi ekonomistai, republikonai privalė-
jo žinoti, kas stovi už kelio žingsnių priešaky. Vietoj griebtis
rimtų priemonių krizio pradžioje, jie maitino visuomenę vaikš-
tiom pasakom, kad krizis baigsis dar nespėjus saulei nusileisti.
Praeįjo trys metai, o pabaigos vis nėra. Ir dabar po visų skau-
džių patyrimų p. Hooveris ir jo patarėjai tebegieda senąją gies-
mę, jog viskas bus gerai.

Republikonų partija nepateisino savo pasigirimų, kad ji tik
vienu moka suteikti kraštui ekonominę gerovę. Dar daugiau;
pasirodė jog depresijos slautime, toji partija paklydo ir nežino
kurion pusen pasisukti.

ŠIS BEI TAS

Reio A. Brijunas
BEDARBĖS VAIZDAI

Visokiems profesionalams, biz-
nieriems ir darbą turintiems
rankpelniams šiandieninis Ame-
rikos gyvenimas kad ir nėra ge-
riausias, tai vis dar pakenciuo-
mas. Bet, gerbiamieji, nuvažiuo-
kite laiko suradę į beturčių ap-
gyventas apielinkes arba prie
sėpmo punkto ir jus pamaty-
site tokius vaizdus, kurie jums
siurpą pervarys per visą kūną.
Jūs ten sutikssite išdžiuvusius,
nudriskusius ir apsamonėjusius,
ne į žmogų panašius dvikojus
gyvunus, kurių visas — maistas
susideda iš išmatų, o jų namai
iš lentgalių ir skarmalų subuda-
votų urvų, kur jie bando sura-
dyti užuovėją nuo blogo oro ir kokį
nors pašilį...

Tokion tat padėtin šiandie yra
atsidūrę milijoni turtingosios
Amerikos piliečių, kurių visa
kaltė yra jų buvime darbinin-
kais, patikėjime bankoms ir pa-
sidėjime jose savo sunkiai su-
taupyty skatikių, kurie dingę;
ir tame, kad jie turėjo susirgti
ir išleisti visus pinigų ant dak-
tarų.

Politikieriai mums sako, kad
jei ne Hooverio „didelis genia-
liškumas šalį valdyti,“ tai dar
butų buvę blogiau. Geriausia
butų paklausti tu milijonų bedar-
bių, ar jau istikrųjų galėtų buti
blogiaus jiems kaip dabar?

Tarpe tų milijonų bedarbių
randami tukstantiai lietuvių še-
imų, kurios neturi nei maisto,
nei aprėdalu ir kur nors galvą
priglausti. Brrr... Jei visi lietu-
viai butų organizuoti, tai galėtų
savo nelaimingsniems broliams
suteikti šokią tokią paramą —
Bet dabar...

Jeigu ir sugrįžs geresni laikai
kada nors, tai tie vargšai žmo-
neliai jau vargiai beturės tas
svajotąsias praieity viltis. Kada
nors žmoniškai ir laimingai gy-
venti. Tam kalta dabartinė pa-
saulinė depresija. Tam kaltas
netobulus mūsų dabartinis drau-
gijinis gyvenimas.

Turėkime Viltį ir Gerus Norus.

Nors mus visus gerokai ap-
glostė nelaboji depresija, vienok
turime nenusiminti ir tik dar
drūčiau laikytiesi vilties ir gerų
norų šieiti iš visų sunkenybių
giris į sviesesnį rytojaus lan-
kę, kur ir vėl galėsime džiaug-
tis šildančiąja saulele savo mo-
tutės žemelės prieglobsty. Juk
galų gale mūsų likimas, mūsų
rytojūs priklauso nuo „kaip pa-
sikiosime, taip išmėgosime.“
Stengkimės apsišviesti ir tautiš-
kai susiprasti, o kas svarbiausia
tai suprasti reikalingumą lietu-
vių tautinės vienybės ir tapti
Sandaros nariais. Jeigu norime
svajoti, tai vieton svajojus apie
Rusijos „proletarišką rojų“ sva-
jokime apie įsteigimą visų lietu-
vių rojaus mūsų tėvynėje Lietu-
voje. Ir tas visa galime atsiekti
ne keiksmiais, šmeižtais ir užsi-
puldinėjimais, bet broliška pa-
kanta, mokslo bei apšvieta ir
tautine vienybe.

BALSAVIMAMS ARTINANTIS

Labai sunku yra išanksto tik-
rai pasakyti, kuris iš kandidatų
į A. J. V. prezidentus bus tinka-
mesnis, turint minty, Demokra-
tų ir Republikonų partijų kan-
didatus.

Prezidento gerumas ar blogu-
mas, visiškai priklauso nuo jo
asmeniško sąžiningumo, o tą są-
žiningumą, jie turi pilną tiesią
pakeisti. Kartais, kai kurie da-
lykai visiškai nėra pažymėtai
partijų platformose, ką prezi-
dentas, taip sakant, susidariu-
siai aplinkybių yra priverstas
staiga, ypatyngame laike, ap-
sprest ir padaryti išimtinai pa-
gal savo sąžinės diktavimą bei
administratyvišką gabumą.

Štai labai geras pavyzdys pa-
rėmimui to, ką čionai sakau,
tai iš p. Hooverio suteikimo
Moratorium Europos Valstijoms
kurios yra skolingos S. Ameri-
kai. Šitas Moratorium klausimas
da nebuvo atsiradęs, kuomet,
1928 metais, šalies piliečiai, ar
geriau sakant, politinės partijos
skyrė kandidatus į A. J. V. pre-
zidentus, todėl jokia partija ne-
galėjo tą Moratorium klausimą
įgvidenti savo konvencijose ir
įdėti į partijos platformą. O nė
kandidatuojanti asmenys, tuom
laiku, tegalėjo prizadėti teikti
ar atimesti Moratorium dalyką,
savo kandidatiniams pasireiški-
mais.

Tuli jau pastoję prezidentais,
pamiršta ar nepaiso ant savo
kandidatinių priezadų, ką paste-
bime ir vėl iš pono Hoover kan-
didatinių, 1928 meto, prizadėji-
mo, kad pasistengs, jeigu taps
išrinktu į prezidentus, sumažinti
federale administraciją, ir tokiu
būdu, suprantama, savaimi, su-
simažins ir lėšos tos administra-
cijos užsikymui. Tačiau, tapęs
prezidentu, jis tą užmiršo, nes
federale valstybės lėšos kasmet
laipsniškai kijo aukštesn ir užau-
go, jam prezidentaujant, iki
\$3,000,000,000 deficito.

Manau, kad dabar yra aišku,
jog, kartais nė partijų platfor-
mos, o nė kandidatų priezadai
nėra tikra įrodymu, kuom re-
mentis, galima butų tikrai pasa-
kyt, kad tas ar tas kandidatas
šiaip pasielgs ar kitaip — tas
apsolūtiškai, priklauso nuo už-
ėmusio vietą asmens sąžiningu-
mo.

Apie p. Hoover administraty-
vinius gabumus tai sąžiningu-
mą nėra reikalo ką daug rašyti,
nes visi turėjote ir turite, progą
patyrti ir galite persitik-
rint jo darbai ar neveiklumu.

Bet kaip del manęs, tai man
Demokratų Partijos platforma
biskį geriau patinka, ir daugiau
turiu vilties bei pasitikėjimo
varde Roosevelt, ir asmuo Roose-
velt da nėra patirtas, todėl dau-
giau bus progos rizikuot, bal-
suojant už jį.

Roosevelt ir Garner, taip greit
kaip tik užims valdiškiasias vie-
tas, jei taps išrinktas, prizada
palengvinimą takų mokoeto-
jams, kurie yra labai sunkiai
apkrauti dabartinės federalės
administracijos. Jiedu žada su-
mažinti 25 p. c. žemiau dabar-
niašs rinklevos.

Kaslink šito, pati Demokratų
Partijos platforma, labai aiškiai
pasisako. Ji prizada „tuojau,
smarkiai veikiant, sumažinti
valstybės lėšas,“ šitokiais bu-
dais:

1. „Panaikinant nereikalingus
komisijų ofisus.“
2. „Sukergiant skyrius ir biu-
rus.“
3. „Prašalinant paiką barsty-
mą pinigų (extravagance).“

Bet nė Demokratų, o nė Re-
publikonų kandidatas į prezi-
dendus, neprizada sumažinti savo al-
gą, ir kitų, kurie gauna extra-
vagant algas, nors visiems ir
visoje šalyje yra apkapojamos
algos mažesniems. Gal but,
S. Amerikos yra savotiškas de-
mokratiškumas!

Republikonų platformą ir dau-
gumą Demokratų platformos, ši
metą aplesiu, nes tikiu, kad kai
kurie lietuviai politikai teiks
pasigirt su savo partijos gerada-
ringumais.

Michigan Valstijos demokra-
tai susirinke į valstijos konven-
ciją, Lamsing'e, „parodė savo
drasę ir samonę,“ ką jie pats
sako, „prizadėdami pagerinti sa-
vo valstijos tiesioginio rinkimo
įstatymą (Primary election
law).“

Paskniausiam tiesiogini, bal-
savime būvo labai daug kan-
didatų, todėl balsuotojai tapo su-
klaidinti kandidatų vardais, kas
beabejonės, pasak pačių demo-
kratų, „užkirto kelią užsiregis-
truot, daugeliui, kurie turėjo
gana gerus šansus buti išrink-

tais į įvairius kandidatus.“

„Pats save persistaciūsiejį
šarlatanai pateko išrinktais var-
de tuju, kurie jau yra užėmę
vietas ofisuose, nes susipietę
oportunistai,“ kai kad lietuviš-
kieji į SLA, „visomis savo pas-
tangomis ir pasinaudoję tiesiogri-
nio balsavimo liuosumu.“

Organizuotosios politinės par-
tijos tapo atstumtos nuo tiesio-
ginio balsavimo progos pavartot
kontrolę, tad daugiau nesilieka
joms kas daryti, kai kad suvar-
žyti tiesioginio rinkimo įstaty-
mą taip, kad jį negalėtų išnaudo
ti tie, kurie nėra vertais siekti ir
užimti ypatingas vietas.

Kad suvaržymas tiesioginio
rinkimo įstatymo bus praktiš-
kas, nedaleist kiekvieną pilietį
kandidatuot, tai nėra mažiau-
sios abejonės, bet ar toks pasiel-
gimas yra teisingas, žvelgiant
demokratiniais principais, tai
jau yra kitas sakiny.

Juk yra aprubežiuotas tiesio-
ginis rinkimas į šalies preziden-
tus. Paskiausiasis rinkimas aiš-
kiai parodo, kad šalies piliečiai
negali priet, su savo balsais,
prie tą ypaty, kurios, pagal bal-
suojančiųjų piliečių nuomone,
yra tikamiausias tapti preziden-
tu. O tie kurie daugiau abejojti-
ni, tai politinės partijos juos pa-
skyrė kandidatais. Dabar eina
gandas, buk ateity, nominavi-
mas reik paliuosuat, tai yra, kad
patys balsuotojai pasiskirtų
bet neelektorai skirtu.

Jeigu taip kuomet įvyks, tai
nebus nieko daugiau, negu tik-
tai tikro demokratiškumo pavar-
tojimas.

Toki siekiami rinkimo refor-
mų, mumis parodo, kad profesii-
niamis politikams ir šiaip ne-
gerai ir antrai neparanku.
Tuom jie parodo savo politinę
smagurstę bei godulystę, idant
viską aprept, neatsiviegliant
ant demokratinų principų.

Taip kaip šį metą A. L. T. S.
da nėra pilnai prisruošus, ir
rodosi nespės tą padaryti,
kad imti aktyvišką dalyvumą,
kaipo organizuotam individuali
ateinančiame šalies preziden-
tinkime, tai pasiganėdinsime
trumpais straipsneliais kaslink
partijų platformų aiškinimo, ir
įvairių kandidatų, o ypatingai
prezidento, tinkamumą ir jų, ir
jo gabumus. Bet kuomet Sanda-
ra įžengs į tekantiąją šalies po-
litinę srioję, tada viską nuodug-
niai, smulkiai ir gal but, su ko-
mentarais peržvelgsime S. Ame-
rikos visų politinių partijų plat-
formas ir skaitomų kandidatų
kompetiškumus, tai yra, tinka-
mumą ir jų gabumus, ir tinkan-
čiame laike pateiksime čionaiti-
nei lietuvių plačijai visuome-
nei. — J. S.

NEPAVYKSTA ISTIRTI NAUJOS LAUKINIŲ ŽMONIŲ GIMINĖS

Reuterio telegramų agentura
praneša, kad nuo to laiko, kai
pirmoji mokslinė ekspedicija su-
sekė Evereste gyvenančių lauki-
nių žmonių giminę „Sniego
Žmonės,“ jokių žinių gauti ne-
pavyksta.

Everesto pakalnėje gyvenanti
žmonės, tačiau, gaudus apie lau-
kinių žmonių giminę, gyvenan-
čią neprieinamuose kalno vieto-
se, patvirtina. Pasakojama, kad
prieš daug metų laukinis pavogė
vieną vietos gyventojų mēr-
gaitę ir nusinešė į kalnus. Mēr-
gaitė tapo laukinio žmona ir pa-
gimdė sunų.

Vėliau, kada pagrobtosios
mėrgaitės vyras numirė, ji su
sunumi grįžo atgal pas savuo-
sius. Jos senus pasižymėjo mil-
žinišku ūgiu ir nepaprasta fizi-
ne jėga. Jo ainiai ir dabar esa
nepaprastai stiprus. Jie lengvai
galį nuskuti sprandą laukiniui
jaučini ir užsimetę ant pečių
mulę arba arklių lengvai įlipa
kalnė. Kaime ir iki šio laiko
juos tebevadina laukiniais.

Paklydėlė

J. J. Savickas — Saulėnas

Tarp šimtus kilometrų nusit-
ęsiančių kunigaikščio Radvilos
girių vidury aikštės, netoli eže-
ro, stovėjo nuo seno nedidžiulė
eigulio stubelė, kurioje gyveno
kenkartinė Stackų familia, ei-
nanti miško sargo pareigas.
Mūs minimame laike joje gyve-
no jaunas eiguly, Juras Stač-
kas su savo senute motina.

Neturėjo artimų kaimynų Ju-
ras ir jų neiškojo; retai kada
matė svetimus žmones, ir jų
negeidė, nes jis iš pat mažens
prapratus prie girių, suaugęs su
paukšteliais giesmininkais ir
miško žvėreliais, su jais ir drau-
gavo vaikštinėdamas po tamsias
gurias, arba, pavasario vakarais
ir ankstyvais rytais atsisedęs
prie stubelės klausydamos žavios
paukštelių dainelės.

Dienomis jis eidavo, arba ap-
sižergęs bėruką įdavo apžiūrėti
jam pavestąsias gurias, o su-
grįžęs ir pasilsėjęs eidavo į eže-
rą žvejoti, arba pasikilnoti val-
tele poramu ir melsvą paviršių.
Nes jis nuo pat mažumės buvo
prie jo pripratus ir visa siela
suaugęs su ta ramia girių vieta.
Ir negeidė jis nieko kito, netroš-
ko žinoti, arba pasikilnoti val-
tele poramu ir melsvą paviršių.
Nes jis nuo pat mažumės buvo
prie jo pripratus ir visa siela
suaugęs su ta ramia girių vieta.

Ir linksmas Juras jauties, nes
joki išlaukiamai rūpesčiai jo ne-
slėgė, niekas jo jaunystės svaj-
onių negriovė.

Vieną gražią vasaros dieną
Juras kaip ir visados, išėjo ap-
žiūrėti mišką, ir keletą kilometrų
atstume nuo namo ant tie-
sios linijos eidamas išvydo gu-
linčią moterišką ypatę. Priėjęs
arti pamatė, kad tai jauna, gra-
ži mergina gulinti sutinusia, ba-
sa, koja, ir iš jos seunkaus al-
savimo Juras suprato ją esan-
čią gyva ir sergančia nuo gyva-
tės jėglimo.

Juras greit ją prizadino, kuri
tingiai nuo nuoalsio pravėrė
puikias mėlynas akis.
—Kaip tamstos čia patekote?,
nustebes užlausė Juras.
—Ejau šieno grėbti ir pakly-
dau, kame tris dienas išklaidin-
ėjau niekur neišeidama, o ryte,
einant, gyvatė įgėlė kojon ir
slabnumo sumta nežinau kaip
užmigau ir kiek miegojau.
—O kur tamstos namai?
—Duzgiti kaime.
—Hm, gana toli, o tamstos
esate alkana, suvargusi ir pavo-
juje del kojos.

Daugiau neklausinėjo Juras
Apveizdos atsiustosios jam gi-
rios gražuolės, bet greit atsi-
klauptęs ir išsiėmęs skeptaitę
aprišo suverždamas palei kelį
užnuodytą merginos koją, kad
toliaus nedaeitų nuodai, ir, ži-
nodamas netoli vandenį esant,
greit nubėgo prie jo, atsinešęs
išplovę žaidžą ir turėdamas dra-
tą prie šautuvo manė visai pra-
šalint pavojų. Todėl sukurė ug-
nį ir emė kaitinti dratą.

—O ką tamstos darysite? už-
klausė paklydėlė.
—Operaciją.
—Aš nepakęsiu—skaudės.
—Aš gerai žinau, bet tamstos
turitį kęsti sukandusi dantis,
jei nenorite mirti ar kolieka at-
likti. Aš prie panašių įvykių esu
gana pripratus ir žinau žaidžos
rimtumą ir pavojingumą, bet
atsidėkite ant manęs, ir savo
ištvėrmės, tada viskas bus ge-
rai. Juras pažvelgė į jos raudon-
nius kaip rožė skruostus.
—Mėginsiu ir skausmą kęsdama
nusišypojo pirmą sykį į Ju-
rą.

Jurui rodės, jog Milda, meilė-
deivė, prieš jį stojos, nes jis
niekad tokios žavios ir patrau-
kiančios merginos nematė.

—Aš esu šio miško eiguly,
Juras Stačkas, jis kalbėjo dar-
buodamasis apie ugnį, o kaip
tamstos vardas?
—Gėnė Šlykiutė, atsakė mer-
gina.
—Labai puikus vardas.
—Ne visiems.
—Bet man tikrai taip atrodo.
—Ačiū už pagiras.
—Nepagiros, bet tikra tiesa
panelė Gėnė.
—Nevadinkite mane panele,
bet tiesiog Gėnė.
—Labai dėku, nes tamstos
rodos senai butumėt pažįstama
ir žinoma man.
—Ačiū už komplimentus, nu-
sijokė Gėnė.

Dabar Gėnė bukute rami, nes
turime atlikti svarbiausią gydy-
mo momentą. Ir Juras pradėjo
degtinti užnuodintą žaidžą, ku-
rios iščiulpęs nuodus išplovė
žaidžą, aprišo ir tada atsidedo
prieš pabalusią nuo skausmo
Gėnę.

—Gana kantri esate, bet už
tai žymiausį pavojų prašalinom,
tik reikia tamstoms ramybės ir
poilsio. Į namus per toli, negali-
te keliauti, už tai su mano pa-
gelba eisime į mano stubelę, kur
mano motina jus prižiūrės ir
galėsime pabuti be varžimosi kol
visai stipri jausitės.

—Ar tik neįjerd daug tamstos
del manęs pasivėnčiate?
—Nė kiek, tai kiekvieno prie-
dermė ištisėi ranka tai, kuri jos
reikalinga.
—Bet aš negaliu išnaudot
tamstos nuosirdumo!
—Man tik džiaugsmą suteik-
site, jei įžengsite į mano pasto-
gę.

—Už tai tuojaus turėsite man
parodyti artimiausią kelią kaip
dasiųgauti į namus?
—Žinoma, nes mano bėrukas
pasilėjęs, delto peščiai nereik-
kės eiti.
Gėnė, Juro padedama, emė
eiti, nors skausmai ėjo per jos
kūną, nes galima buvo matyti iš
jos pabalusio veido, nors ji nė
žodžio nesiskundė Jurui, kuris
viską suprato ir jos padėti at-
jautė. Išėjus prie ežero ir artė-
jant namų, Gėnė visai nusilpo
ir atsakė eiti, todėl Juras Ju-
ras paėmęs į glėbį emė ją nešti;
jo širdis smarkiau emė plakti
kai šilta Gėnės krutinė dasilie-
tėjo jo. Viska tuo syk jis užmir-
šo, tik Gėnė savo rankose matė
jos pabalusio veido, nors ji nė
žodžio nesiskundė Jurui, kuris
viską suprato ir jos padėti at-
jautė. Išėjus prie ežero ir artė-
jant namų, Gėnė visai nusilpo
ir atsakė eiti, todėl Juras Ju-
ras paėmęs į glėbį emė ją nešti;
jo širdis smarkiau emė plakti
kai šilta Gėnės krutinė dasilie-
tėjo jo. Viska tuo syk jis užmir-
šo, tik Gėnė savo rankose matė
jos pabalusio veido, nors ji nė
žodžio nesiskundė Jurui, kuris
viską suprato ir jos padėti at-
jautė. Išėjus prie ežero ir artė-
jant namų, Gėnė visai nusilpo
ir atsakė eiti, todėl Juras Ju-
ras paėmęs į glėbį emė ją nešti;
jo širdis smarkiau emė plakti
kai šilta Gėnės krutinė dasilie-
tėjo jo. Viska tuo syk jis užmir-
šo, tik Gėnė savo rankose matė
jos pabalusio veido, nors ji nė
žodžio nesiskundė Jurui, kuris
viską suprato ir jos padėti at-
jautė. Išėjus prie ežero ir artė-
jant namų, Gėnė visai nusilpo
ir atsakė eiti, todėl Juras Ju-
ras paėmęs į glėbį emė ją nešti;
jo širdis smarkiau emė plakti
kai šilta Gėnės krutinė dasilie-
tėjo jo. Viska tuo syk jis užmir-
šo, tik Gėnė savo rankose matė
jos pabalusio veido, nors ji nė
žodžio nesiskundė Jurui, kuris
viską suprato ir jos padėti at-
jautė. Išėjus prie ežero ir artė-
jant namų, Gėnė visai nusilpo
ir atsakė eiti, todėl Juras Ju-
ras paėmęs į glėbį emė ją nešti;
jo širdis smarkiau emė plakti
kai šilta Gėnės krutinė dasilie-
tėjo jo. Viska tuo syk jis užmir-
šo, tik Gėnė savo rankose matė
jos pabalusio veido, nors ji nė
žodžio nesiskundė Jurui, kuris
viską suprato ir jos padėti at-
jautė. Išėjus prie ežero ir artė-
jant namų, Gėnė visai nusilpo
ir atsakė eiti, todėl Juras Ju-
ras paėmęs į glėbį emė ją nešti;
jo širdis smarkiau emė plakti
kai šilta Gėnės krutinė dasilie-
tėjo jo. Viska tuo syk jis užmir-
šo, tik Gėnė savo rankose matė
jos pabalusio veido, nors ji nė
žodžio nesiskundė Jurui, kuris
viską suprato ir jos padėti at-
jautė. Išėjus prie ežero ir artė-
jant namų, Gėnė visai nusilpo
ir atsakė eiti, todėl Juras Ju-
ras paėmęs į glėbį emė ją nešti;
jo širdis smarkiau emė plakti
kai šilta Gėnės krutinė dasilie-
tėjo jo. Viska tuo syk jis užmir-
šo, tik Gėnė savo rankose matė
jos pabalusio veido, nors ji nė
žodžio nesiskundė Jurui, kuris
viską suprato ir jos padėti at-
jautė. Išėjus prie ežero ir artė-
jant namų, Gėnė visai nusilpo
ir atsakė eiti, todėl Juras Ju-
ras paėmęs į glėbį emė ją nešti;
jo širdis smarkiau emė plakti
kai šilta Gėnės krutinė dasilie-
tėjo jo. Viska tuo syk jis užmir-
šo, tik Gėnė savo rankose matė
jos pabalusio veido, nors ji nė
žodžio nesiskundė Jurui, kuris
viską suprato ir jos padėti at-
jautė. Išėjus prie ežero ir artė-
jant namų, Gėnė visai nusilpo
ir atsakė eiti, todėl Juras Ju-
ras paėmęs į glėbį emė ją nešti;
jo širdis smarkiau emė plakti
kai šilta Gėnės krutinė dasilie-
tėjo jo. Viska tuo syk jis užmir-
šo, tik Gėnė savo rankose matė
jos pabalusio veido, nors ji nė
žodžio nesiskundė Jurui, kuris
viską suprato ir jos padėti at-
jautė. Išėjus prie ežero ir artė-
jant namų, Gėnė visai nusilpo
ir atsakė eiti, todėl Juras Ju-
ras paėmęs į glėbį emė ją nešti;
jo širdis smarkiau emė plakti
kai šilta Gėnės krutinė dasilie-
tėjo jo. Viska tuo syk jis užmir-
šo, tik Gėnė savo rankose matė
jos pabalusio veido,

Chicagoje

UŽKVIETIMAS Į SANDAROS 77 KUOPOS VAKARĖJ SPALIŲ 15 DIENĄ

Visi Chicago sandariečiai ir jų draugai bei pritarėjai esate kviečiami atsilankyti į Sandaros 77 kuopos rengiamą "Bunco Parę", kuri įvyks Spalių 15 d. Šeštadienį, 8 v. v. p. p. Kolalių svet., 2537 W. 47th St.

Bus lošiama "bunco," kortos, ir prie geros muzikos bus galima smagiai pasišokti.

Kviečia visus, Komitetas.

RADIO BANGOS

Praeito antradienio vakare buvo didis malonumas atsisėdus prie radio pasiklausyti gražaus rimto ir turtingo lietuvių radio programo, kurs ėjo iš stoties WGES, per pastangas Peoples Furniture krautuvių.

Dainininkai ir dainininkės, kap. A. Zabukienė r. A. Čiapas, labai jautringai sudainavo po porą dainelių, solo ir duete, o jaunų Vyru Kvartetą, (kurių vardų nenugirdau) tikrai pavaišino klausytojus su keleta gražių dainelių, sudainuotų sutartinai ir gana šauniai.

O graži muzika ir naudingos kalbos lygiai žavėjo ir įdomino klausytojus. Dr. Vezelis, dentistas, kalbėjo apie dantų Hygieną; A. Saltimeras, apie Amerikos Jaunuolių sportą; o programo vedėjas, J. Krukas, pranešė, kad šią savaitę Peoples Furniture krautuvės mini savo 17-tas metines sukakimą. Nos įstaigos įsistatymui. Nos įstaigos įsistatymui. Nos įstaigos įsistatymui.

Gerai žinomas sandariečių vieškelis ir duonkepyklos savininkas M. Narvidas jau beveik pasveiko ir pradėjo prižiūrėti biznį. Keliatą dieną atgal jo automobilis likosi sudaugžytas, o jis pats sunkiai sužeistas. Įvažiuavusieji į jį du juodukai buvo užmūšti ant vietos.—Rep.

PONAS NARVIDAS JAU BEVEIK PASVEIKO

Gerai žinomas sandariečių vieškelis ir duonkepyklos savininkas M. Narvidas jau beveik pasveiko ir pradėjo prižiūrėti biznį.

Keliatą dieną atgal jo automobilis likosi sudaugžytas, o jis pats sunkiai sužeistas. Įvažiuavusieji į jį du juodukai buvo užmūšti ant vietos.—Rep.

ČICAGIEČIAI PASEKMINGAI APVAIKŠČIOJO SPALIŲ 9-TĄ DIENĄ

Chicago lietuviai šmet skaitlingai apvaikščiojo Spalių 9-tą dieną—12-kos metų sukaktuves nuo Vilniaus atplėšimo nuo Lietuvos.

Tą dieną Chicago lietuviai įvairios grupės rengė parengtus bei masinius mitingus, kad tą dieną tinkamai paminėjus.

Skaitlingiausias ir įspudingiausias masinis mitingas įvyko McKinley Parko svetainėje.

Tame mitinge buvo keliatas gerų kalbėtojų, kurie nurodė Vilniaus svarbą Lietuvai ir kaip mes galėtumėm padėti Lietuvai Vilnių atgauti.

Kalbėjo Lietuvos konsulas Chicagoj, p. Kalvaitis, Dr. Zimontas, Kun. Urbanavičius, ukrainiečių veikėjas Dr. (pavardės nenugirdau) ir keliatas kitų Programo vedėju buvo Oliv. Jis visi apgaillėjo Vilniaus netekimą ir pareiškė, kad ankščiau ar vėliau Lietuva Vilnių atgaus ir žengs į šviesesnę ir laimingesnę ateitį.

Muzikalinę programą dalį išpildė "Jaunoji Birutė", Vana-gaičio grupė ir keliatos solistų. Programas įvyko labai vykusiai ir visa publika apie 2,000, buvo pilnai patenkta.

Apie II val. vakaro progra-

mas užsibaigė. Žmonės skirstėsi namon, nešdamiesi gražius vakaro įspūdžius ir tvirtai nusitarę kiek galint pagelbėti Vilniaus krašto lietuviams, jų besistengime išsilaikyti lietuviams ir kiek galint greičiau prisijungti prie savo motutės—Lietuvos.

Golfas

Spalio 9 dieną atsibuvo Chicago Golfininkų turnyras, kuriame dalyvavo 57 ypatos. Jeigu ne lietus, tai ir daugiau būtų dalyvavę lošime.

Nekurie suvėlavo atvažiuoti ir per lietų neišdaršo lošti. Šitas burelis dalyvavo kaippo svečiai.

Turnyras pavyko labai gerai ir visi linksmi pralaido dieną.

Rengimo komitetas prizadėjo duoti prizus vienam geriausiai išėjusiam iš keturių (foursonų). Prizų išdavimas bus paskelbtas vėliau. Taipgi vieta bus surasta pagal pageidavimą lošėjų.

Galutinas lošimas del čempionato atsibus sekantį sekmadienį, spalio 16 dieną ir jeigu visiems paranku tai gal toje pačioje vietoje "Big. Run Golf Course."

Yra staugu pažymėti Golfo menedžieriaus išsireiškima. Sakko: "Pirmą kartą didesnį lietuvių burelį man teko sutikti, bet jusų žmonės, man patinka. Golfą lošia gana gerai ir abelname pasielgime gana mandagus žmonės.—Golfininkas.

TRUMPOS ŽINIOS

Pereitam trečiadienį Sandariečiai F. Platkauskui bomeliai šią savaitę pasiektė kišenių, žinoma, nemažimo išpa. Šis ir pasigrobė keliatą do-reikalaujanciam.

Mums užtikrina, jog visiems gerai žinomas Jonas Vaišvila žada oficiališkai atsilankyti į Sandaros 77 kp. vakarėlį suba-toje, spalio 15 d. p.p. Kolalių namuose 2547 W. 47th St.

Iki šiam laikui p. Vaišvila pasvešdavo visą laiką Metropolitan Life Insurance Komp., savo žmonai ir sunui.

PONU KIZŲ SIDABRINĖS VESTUVĖS

Mažai kas iš vedusiųjų susilaukia tokios laimės—švęsti savo sidabrinės vestuves. Viena šitokių laimingųjų porų yra p.p. Kizai, kurie laimingoje santuokoje išgyveno 25 metus.

Matas Kizas (Kezes) gimė 1884 m. Prasciūnų k., Raguvos vals., Panevėžio apskr. Budamas 19 metų amžiaus, atvyko Amerikon laimės ieškoti. Kaip ir visi mūsų ateiviai, pradžioje vargin-gai gyveno. Sunkiai dirbo angli-jų kasyklose ir kitose dirbtuvėse. 1906 m. atvykus Chicagon, laimė jam meiliai šyptelėjo. Čia siuvėju dirbo 4 metus ir po to 10 metų laikė valgomų daigtų parduotuve.

1916 m. Chicagoje buvo įsteig-ta šiandien plačiai pagarsėjusi lietuvių biznio įstaiga — Peoples

Furniture kompanija, kuri pradžioje buvo pastatyta ne ant stipraus pagrindo, 1919 m. M. Kizas jėjo kompanijonų į šią įstaigą ir jau eilę metų yra šios kompanijos prezidentu. Kompanijos biznis pradėjo gerėti ir plėstis. Bizniui sėkmingai besiplečiant, ši kompanija 1924 m. pasistatė didelį 2 aukštų namą ant kelių žemės lotų 4177-83 Archer Ave., o 1928 m. pasistatė gražų namą 2536 W. 63rd St. Abiejose vietose ir šiandien, nežiurint sunkių laikų, sėkmingai eina šios kompanijos biznis.

Peoples Furniture Co. parduotuvėse galima pirkti: baldų, rakandų, kilimų (karpetų), radio aparatų, pijanų, gražiausių lempų, paveikslų, pečių, šaldytuvų, indų, lovų ir įvairiausių kitokių daiktų, kokie tik reikalingi patogiam kulturingo žmogaus gyvenimui. Tūkstančiai Chicago ir apylinkės lietuvių šeimynų naudojasi ten pirktais daiktais. Peoples Furniture Co. parduotuvėse visa ko perkasi ir kitataučiai, bet daugiausia, aišku, lietuviai.

Tai yra labai populiaris ir žmonių mėgiama biznio įstaiga, kurios turai šiandien jau siekia \$500,000. Dabartinė baisioji depresija pradžė daugybę biznio įstaigų, bet Peoples Furniture kompanija, nors kiek silpniau, bet vistiek varo prekybą ir, be to dar kiekvieną antradienį duoda įdomią, įvairią ir labai turtingą radio programą. Šios p. Kruko vedamos programos lietuvių ir net kitataučių mielai klausomos ir mėgiamos. Šiuo atžvilgiu Peop. Furn. k-ja turi didelių nuopelnų lietuvių ir kultūros srityje ir už tai visa visuomenė, aišku, yra labai dėkinga.

Sėkmingam tokios didelės kompanijos bizniui gali vadovauti tik gerai patyrę, energingi, sumanus ir sąžiningi biznieri-riai. Bene didžiausia tokių nuopelnų dalis tenka k-jos prezidentui M. Kizui, kuris gražiai sugyvena su savo draugais kompanijonais ir santaikoje sugebė-jo išvesti k-ją pro depresijos pa-vojus. M. Kizas ir kiti kompanijonai yra lietuviai patriotai, malonaus budo ir mandagus džentelmonai; tai žino kiekvien-sas, kam tik teko turėti reikalų su jais.

1907 m. M. Kizas vedė Chicagoje p-lę Stefaniją Zemaitytę, kilusią iš Panevėžio m. Ponia St. Kizienė yra gimusi 1889 m. Ji yra gera darbuotoja šeiminiškė ir gera p. Kizo gyvenimo draugė. Abu tebėra geri patriotai, neištautėjo ir išaugino du sunus Aleksą ir Danielių, kurie gerai ir su noru vartoja liet. kalbą, priklauso prie liet. dr-jų, (Danielius ir prie liet. choro) ir yra baigę aukštą bugalterijos mokyklą.

P.p. Kizai yra labai turtingi; turta pasiekė sunkiu savo darbu ir pasiaukojimu. Jie gali buti laikomi visais atžvilgiais pavyzd-gais žmonėmis. Tegyvuoja p.p. Kizai ir tegul susilaukia auksinių ir net briliantinių vestuvių!

Šį šeštadienį Chicago Liet. Auditorijoje įvyks p.p. Kizų si-dabrinii vestuvių iškilmės.

CHICAGOS LIETUVIŲ MOTERŲ KLIUBO PRANĖSIMAS

Gerbiamai Chicago Lietuvos Visuomenė bus žinoma, kad virš minėta Draugija įsisteigė Chicagoje 1923 metais, tikslu, palaikyti draugiškumą Lietuvių tarpe ir šelpti Lietuvių biednuomenę, našles ir našlaičius.

Per visą savo gyvavimo laiką, nuo įsisteigimo iki pereinio pavasario, šiai Draugijai pasisekė vykdyti savo užbrėžtus tikslus: rengti vakarėlius, šokių ir panašiai, sunaudojant jų pelną Lietuvos biednuomenės labui.

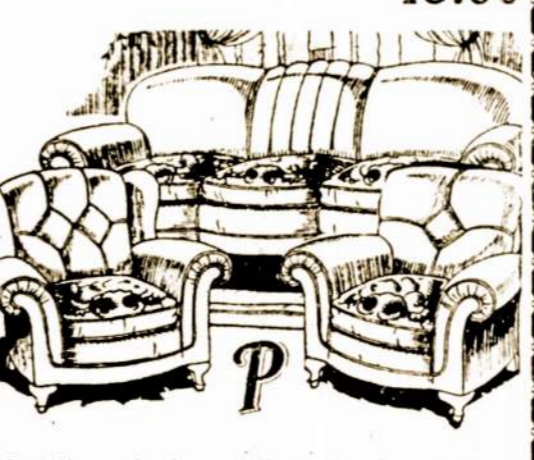
Ačiū Lietuvos visuomenės pritarimui ir duosnumui ir Draugijos narių darbštumui, Draugija pajėgė ne tikti kiek atsirado reikalas sušelpiti beturčius, bet ir turėjo gražią sumą pinigų atsidėjusi: naudojimui nenumatytiems reikalams Chicago Lietuvos biednuomenėi, kaip tai: sušelpimas beturčių šią ateinančią žiemą, kuri atrodo bus sunkiausia ką Amerikos ar-

Pasinaudokite Didžiausiais BARGENAIS

Knrie yra siulomi Peoples Furniture Co. Krautuvėse 17 kos Metų Sukaktuvių IŠPARDAVIME!

Nauji Midget Radios po \$8.95
Nauji 7-nių Tubų Console Radijos po \$33.00
Kombinacijos Radijo su Gramafonu po \$48.00

Nauji, tvirti, gražūs Parlor Setai, dengti su aukštos rusiš Jacquard arba Tapestry, vertės \$75.00, 2 smotai tik \$28.95
Nauji, labai gražūs tikro Mohair Setai, verti \$90.00, šiamė išpardavime — 2 smotai — \$33.00

Vatiniai Matrasai verti \$6.00 po \$2.90
Springsai Matrasai, minkšti ir gražūs, verti \$14.00, po \$6.95
Puikios vatinės kaldros vertos \$3.00, po \$1.69
Maisytu vilnų blanketai dubeltavi 72x84 dydžio, verti \$4.50, po \$2.48
Matykite Tuojaus

PEOPLES FURNITURE CO. Krautuvėse 2536-40 W. 63rd St. Hemlock 8400 4177-83 Archer Ave. Lafayette 3171 Chicago, Ill.

ba ir Chicago gyventojai bus susilaukę.

Bet gailu, šie Draugijos sutapai buvo išdinkinčės depozi-tuoti Lietuvių Įstaigai, Univer-sal State Banke, ir, kaip visiems yra žinoma, ta Banka užsidarė. Dabar Draugija beabejonės tur-ės keblumą tuos pinigus atgauti, nors ir buvo labdarystės tur-tas.

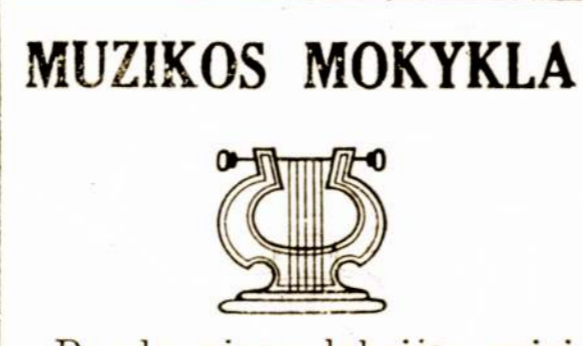
Žiemai artėjant, Draugija randasi opiame padėjime: nėra nei cento lėšų pradėti labdary-bės darbą. Iš tos priežasties Chicago Lietuvos Moterų Kliu-bas, savo pirmam po vasaros susirinkime, nutarė rengti šokių vakarėlį š. m. Spalio 22 dieną, Shoreland Viešbuty, ant 55-tos ir Lake Shore Drive, pavadindama šį vakarėlį "Hard Time Dance" ir kreipiasi su prašymu į Lietuvos Visuomenę paremti Draugiją ir atsilankyti į šį šokių vakarėlį.

Draugijos narės nutarė, jog siame parengime dėvės prastas perkelines sukneles, vieton bran-gių vakarinių rūbų ir prašo vi-sas viešias atvykti tiktai su bovelinėm-perkelinėm sukne-lėm, o vyrus prašo, jog nespūotų ir-gi perdaug.

Vakarėlio Rengimo Komite-tas dės visas pastangas, jog su-teikus dalyvaujantiems links-mas ir malonias valandas, o ačiū Lietuvos Visuomenės dalyvavi-mui, Draugijos labdarybės fon-das liks sugelbėtas ir bus duota galimybė pradėti vėl šelpti biednuosius.

Vardu Chicago Lietuvos Mo-terų Kliubo, Elzbieta B. Bradchulienė.

MUZIKOS MOKYKLA

Duodu piano lekcijas prie-namomis sąlygomis ir, reika-lų esant, — atvažiuoju į nam-us. Deliai platesnių informa-cijų kreipkitės pas

VERA STRADOMSKAITĖ 3357 So. Morgan St. Tel. Yards 6120.

PASIRENDUOJA SESIŲ (6) KAMBARIŲ FLATAS

Pasirenduoja šešių kamba-rių flatas, gerai įtaisytas ir pagražintas, su maudyne ir cementuotu basamentu, geroj aplinkėj, renda tik \$25 į mėnesį, ant antrų lubų. Kreipkitės:

3126 So. Union Avenue 1-mas aukštas iš fronto.

MOTINA HELENA

Garsiausia Pasauly Žolių Gydy-toja Tūkstančius Išgydė Žolėmis.

Pastebėtina nauja kombinaci-ja gyvastį palaikančių žolių yra svarbiausias moderninių laikų išradimas. Tūkstančiai kentėju-sių, kurie sunkiai sirgo, dabar sveiki. Nežiurint kokia jusų liga yra, ir kiek daug daktarų ir vaistų jus išbandė, dar yra viltis del jus.

Motina Helena, Didžioji Žolių Gydytoja Chicagoj, siulosi jums suteikti 5 dienų naminį tream-tentą žolėmis visiškai dykai. Aprašykite savo ligą ir mes pri-siimsime \$1.00 bonką Kraujo To-niko, ar \$1.50 bonką specialių žolių gyduolių. Pridėkite 25c ap-mokėjimui supakavimo ir per-siuntimo. Rašykite ar ateikite šiadiė. Skyriai: 3415 S. Halsted St., 4732 S. Ashland Ave., 4172 Archer Ave.

Dr. C. Kasputis

DENTISTAS
Grįžo iš Europos ir vėl prakti-kuoja senoj vietoj.
VALANDOS: 10-12 A. M., 2-6 P. M. ir 7-9 P. M.
Sekmadieniais, ketvirtadieniais pagal susitarimą
3335 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 9199

Pranešimas

J. J. HERTMANAVIČIUS
Naujame Ofise
3241-43 So. Halsted Street
(Viršui Juciaus Restorano)
Parupina visų rušių apdrau-dą, padaro Kontraktus, pirkimo, pardavimo, įgaliojimus, Pasko-las, Testamentus ir kitus Nota-rialius raštus — dokumentus.

Stanley P. Mažeika

LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av., Chicago

ADVOKATAI

CHARLES P. KAL.
ADVOKATAS
Mieste Ofisas
140 N. Dearborn St., Room 706
Phone State 4690
South Side Ofisas
756 W. 35th St., netoli Halsted St.
Phone Boulevard 5913

CHAS. A. PEPPER

LIETUVIS ADVOKATAS
10 North Clark St., Room 1206
Namuose, 3117 S. Union Ave.
Nuo 7 iki 9 val. vak.
Res. Tel. Victory 2213

JOSEPH J GRISH

Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Kewell St.
Tel. Republic 9723

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
Mieste Ofisas 77 W. Washington st
Room 905 Tel. Central 2978
Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų
Vakarais: Utarn., Kettv., ir Subatos — 6 iki 9 val.
4145 Archer Avenue
Tel. Lafayette 7337
Namų Tel. Hyde Park 3395

LEONAS S. MIKELONIS

ADVOKATAS
10 South LaSalle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandų
3315 South Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

K. GUGIS

ADVOKATAS
MIESTO OFISA
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
GYVENIMO VIETA
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS

ADVOKATAS
100 N. La Salle St., Room 2221
Telephone Randolph 0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7-9 vak. apart Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios

DAKTARAI

Dr. Karl Nurkat
(NURKAITIS)
Akiniai pritaikomi mokslui būd
2437 W. 69th Street
Tel. Grovehill 2242

DR. C. K. KLAUGA

DENTISTAS
2420 W. Marquette Road
Naujo ofiso valandos:
Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 9 ryto iki 9 va-karo. Senas ofisas 1821 Halsted St. Val.: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9:30 ryto iki 8 val. vak.

DR. K. DRANGELIS

DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

Dr Suzan A. Slakis

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligy 4145 Archer Ave.
Val.: nuo 12 ryto; 4 iki 6 poplė. Seredomis ir nedėliomis pagal susitarimą
Ofiso Tel. Lafayette 7331
Rez. Tel. Hyde Park 3197

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v. Ned. ir Seredomis pagal sutartį.
Rez.: 6628 S. Richmond St.
Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso Valandos:
10:30 iki 12 v. rytai
1 iki 3 val po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Fekmadieniais: 9 iki 12 v. rytai
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6658

DR. M. T. STRIKOLIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
O F I S A S:
4645 S. Ashland Ave.
Ofiso valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel.: Boulevard 7819
Namų Tel.: Prospect 1930

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS
3243 South Halsted Street
CHICAGO, Ill.
Tel. Boulevard 5913
5914

DR. S. NAIKELIS

Gydytojas ir Chirurgas
Valandos
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį
756 W. 35th Street
N. E. kampas 35th ir Halste:

DR. A. J. ZIMONTAS

SENJAUSIAS LIETUVIS DENTISTAS
3252 South Halsted Street
Phone Victory 2514

DR. A. L. YUSKA

Gydytojas ir Chirurgas
2422 West Marquette Road
Cor. 67th St. ir Artesian Ave
CHICAGO, ILL.
Šeštadienį ir trečiadienį po pietų pagal sutarimą.